

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzobjavne vesti).

Parnik zaplenjen.

TOKIO 30. (Reuterjev biro) Parnik »Industry«, ki je plul proti Vladivostoku, so Japonci dne 28. t. m. zaplenili. Narodnost parnika ni znana.

Četrta ruska eskadra.

PETROGRAD 30. Po zanesljivi informaciji lista »Ruskoje Slovo« odpluje v aprilu četrta eskadra, katero se sedaj energično oborožuje in ki bo mnogo močnejša, nego se je v početku nameravalo.

Govorice o miru.

FRANKFURT ob MENU 30. »Frankfurt. Zeitung« poroča iz Pariza: Po ozira vrednih izjavah iz ruskih krogov, se zdi, da ima v kratkem, kakor pred 50 leti, ruska vojna svršiti s parižkim kongresom. Ob razpravah glede mirovnih pogojev Japonske so izven Rusije interesovane še druge vlasti. Kdo je prvi sprožil to misel, se do sedaj ni moglo točno konstatovati.

NEW-YORK 30. Zastopnik »Associated Press« v Petrogradu je brzobjavil, da mu je možno poročati, da je že storjen prvi korak za sklepanje miru. Rusija je baje indirektno Japonski priobčila nekatere negativne pogoje, na temelju katerih je možno skleniti mir, namreč to, da Rusija ne odstopi nikakega ozemlja in da ne plača vojne odškodnine. Rusija je prepustila, da Japonci odloči, se li zamorejo na tej podlagi prirediti mirovna pogajanja. Japonska ni še odgovorila.

LONDON 30. »Reuterjev biro« poroča iz Petrograda: Z ozirom na mirovna pogajanja, je položaj, kolikor je možno razvideti, nastopen: V ministerjalnih krogih so natančno pretresli pogoje, ki bi jih, kakor se zdi, Rusija vsprejela. Tudi temelji, ki bi jih Rusija dopustila, ako se prične mirovna pogajanja, so že v načrtih določeni. Razprave bi se v prvih stadijih vodile od tretje stranke oziroma tretjih strank. Sodi se, da bi posredovali Francija in Severne zvezne države.

Dogodki v Rusiji.

BIRJUČ (gubernija Voronež) 30. (Petr. brz. agent.) Tolpa kmetov je pričela uničevati posestvo knežine Jusupov. Okrožna oblastnija se je podala na lice mesta.

BAHMUT (gubernija Jekaterinoslav.) 30. Med kmeti v Oasenu je opaziti gibanje proti nemškim naseljencem. Kmetje žugajo, da bodo vzeli Nemcem vse ozemlje, ako je isti dobrovoljno ne odstopijo. V minoli noči je prišel v kraj oddelek kozakov. Tudi oblastnija so se podale tjakaj.

PODLISTEK.

Koncerta pevskega zbora „Glasbene Matice“

dne 25. in 26. marca 1905.

(Nadaljevanje).

Izmej umetnih slovenskih skladb, ki so se izvajale na koncertih, so bile A. Foersterjeva »Ljubica«, A. Nedelčeva »Naza« v planinski raj« in A. Hajdrihova »Hercegovska« večjemu delu našega občinstva že znane in smo posebno o prvih dveh, ki sta najlepša bisera naše dozdajne literature, že večkrat obširneje govorili. Hajdrihovo krepko »Hercegovsko«, ki posebno lepo kaže na vrline tega prerano umrlega našega najnadarnejšega glasbenika-domačina, je »Glasbena Matica« stavila na vsopred svojega prvega koncerta s posebnim, ozirom na dejstvo, da je Hajdrih živel in deloval ravno v Trstu, kjer mu premmogi posamezniki in društva še hranijo časten prijateljski spomin. Hvala milim gostom na tej pozornosti!

Najnovejšo slovensko glasbeno literaturo so zastopali našega mojstra-prvaka A. Foer-

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 30. Poslanik Szögyeni-Marich je odpotoval danes ob 5. uri popol. na Dunaj.

BUDIMPEŠTA 30. Cesar je danes predpoludne v posebni avdijenci vsprejel nadvojvodo Josipa Avgusta ter mu podelil vojaški zaslužni križec.

Ob 6. uri zvečer je bil pri cesarju dvorni obed, katerega se je vdeležilo mnogo oseb, med temi več poslancev. Posl. grof Albert Apponyi, Štefan Rakovszky in Lud vik Hentaller so se opravičili.

Brzobjavne vesti.

Požar na Lloydovem parniku.

BRINDISI 30. Požar na Lloydovem parniku »Dalmatia« je trajal še danes zjutraj, ker so zamogle vodne cevi le težko doseči v prostor napolnjen z blagom. Konečno je bil požar omejen. Žrtv ni.

Vojni minister v Budimpešti.

DUNAJ 30. Kakor poroča »Fremdenblatt«, se je državni vojni minister Pitreich na cesarjev poziv podal danes zjutraj v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 30. Državni vojni minister Pitreich je danes popoldne semkaj. V njegovem spremstvu sta sekcijjska načelnika GM. Krobotin, Klobučar in vojaški nadintendant Dobruški. Istodobno je došel semkaj tudi poveljnik mornarice grof Montecuccoli.

BUDIMPEŠTA 30. Vojni minister Pitreich je bil danes popoldne vsprejet od cesarja v posebni avdijenci. Vojni minister se je na to podal k finančnemu ministru Lukacsu, kjer se je vršila konferenca, ki je trajala skoro dve uri. Konferenca so se vdeležili ministerjski predsednik grof Tisza, poveljnik mornarice grof Montecuccoli, sekcijjski načelnik GM. Krobotin, vojaški nadintendant Dobruški, in trije dostojanstveniki vojske mornarice.

Defraudant Bertoli.

LONDON 30. Policijsko sodišče v Bow Streetu je odredilo, da se izroči bančni blagajnik Benjamin Corner ali Karol Bertoli, ki je poneveril v Reki velike svote ter ubežal.

Ponesrečen parnik »Frieda«.

TANGER 30. Glasom došlih poročil, je nade, da se reši avstrijski parnik »Frieda«, ki ponesrečil pri rtu Tenerifa.

Francozka zbornica.

PARIZ 30. Zbornica je nadaljevala debato o predlogi glede ločitve cerkve od države. Konservativni posl. Cochlin je pobijal zakonski načrt ter se trudil pobijati tudi argumente poročevalca.

sterja moški zbor »Povejte, ve planine« dr. G. Krekovo »Vabilo« ter A. Lajovičeva »Bolest kovač« in »Napitnica«. Foersterjeva »Povejte, ve planine« je najlepši moški zbor iz zadnje dobe ter se odlikuje po izborni deklamaciji, izrazito vojenih glasovih in urnem razvoju posameznih stavkov. Značilno je v začetku hrepenenje po junaku-odrešeniku, potem energično vprašanje po njem, ki se zopet ponavlja v tihem odmevu. Posebno ljubeč je zibajoči srednji del, kateremu zopet sledi močnejši glasovni prehod v h-dur (»Povejte, ve planine«) in dva krepka stavka »vivace« in »presto«, ki se razvijata v impozantni konec, izrazujoči upanje na boljšo bodočnost Slovanstva. Dr. G. Krekovo »Vabilo« je jako kratka, prikupljiva, vesela in, skoraj bi rekli, razposajena pesmica za mešan zbor; srednji odstavek je odlično po svoji nežni liriki. A. Lajovic je lep, nov talent na polju slovenske glasbene literature. Njegova mešana zbor »Bolest kovač« in »Napitnica« sta sicer jako težko izvedljivi skladbi, toda duhovita v konceptiji in znamenita po kontrapunktično samostojnem izvedenju glasov; v resnično dobrem izvajanju jima je najlepši

Nezgoda na železnici.

PARIZ 30. Na progi Seeaux je skočil s tira osebni vlak. Vozovi so pričeli goreti. Kakor se sliši, je bilo več oseb ubitih, mnogo pa ranjenih.

PARIZ 30. Vlak je skočil s tira pri Arcueilu na progi Pariz-Seeaux. Dva kurjača in en potnik so bili ubiti, 6 oseb pa poškodovanih. Med žrtvami ni nobenega inozemca.

Češka žilavost.

(Dopis).

IV.

Izleti je bila doba cesarice Marije Teresije in cesarja Jožefa II., ko je ves državni aparat z vso silo delal na to, da bi dežele, spadajoče pod dinastijo Habsburgov, vtaknil v jednatno nemško uniformo in dal vladanju strogo centralistično obliko. Naporu v ta namen so se vršili po vsej državi in na vseh poljih javne uprave, izlasti pa v šolstvu in politični upravi. Kraljestvo Češko nazivljejo biser v kroni Habsburgov. S tem označenjem se simbolizuje velik pomen dežel češke krone v sestavi države. Saj vidimo izlasti v novijih časih, kako politične razmere na Češkem določajo smer vsemu političnemu življenju države. Povsem naravno je torej, da je tudi doba cesarja Jožefa zastavljala s posebno intenzivnostjo se svojimi napori za infiltracijo nemštva, računa se na gori povdarjeni veliki pomen dežel češke krone za državo. In ti računi so bili dobro utemeljeni: čim bi bila na Češkem vspela prizadevanja po germanizaciji, zlomljen bi bil definitivno odpor vsega nenemškega življa v državi. Po tem takem je že za vlade cesarja Jožefa II. obstajalo dejstvo, ki je danes pripoznano vseobče, dejstvo namreč: da so Čehi pijonirji vsega avstrijskega Slovanstva. In pokazali so se take pijonirje: napori germanizacije so sicer neusmiljeno orali, ali tako globoko vendar niso mogli zamoriti življenjski koren naroda češkega. Kako globok, kako čvrst je ta koren, priča dejstvo, da je narod češki ravno v dobi najhujše germanizacije porodil sebi in vsem avstrijskim slovenskim plemenom velikih mož, katerih gigantski duh se je pokazal močnejega, nego dunajski vladni aparat. V dobi najsilnejše nemške infiltracije, tako rekoč na robu groba, izkopanega za češki narod, so ti možje postavljali fundamente za bodoči razvoj in današnjo moč naroda.

Z ozirom na neugodnost tedanjih političnih razmer so ti možje zastavili s svojim delom na literarnem polju. Že v drugi polovici 18. stoletja sta se pojavila zgodovinar Gelazij Dobner in veliki slavist Dobrovski, čegar dela so bila epohalna. V istem času

efekt vedno zagotovljen. V pesmi »Bolest kovač« sta bolest in trda usoda izvrstno izražena po trdih harmonijah in energičnih skokih, spominjajočih na glasne udarce kovskega kladiva ob železno nakovalo. »Napitnica« pa je poredna in šaljiva pesmica brez velikih pretenzij, a polna izvirnosti.

S spremljevanjem orkestra so se na drugem koncertu izvajala tri dela, ki v svoji vrsti celo v bogatem zakladu češke glasbene literature zavzemajo najprednejša mesta, namreč Zd. Fibichova »Pomladna romanca«, V. Novákova »Nesrečna vojna« in A. Dvořákove »Sklepni zbor I. dela oratorija« »Sv. Ljudmila«. Zd. Fibich in A. Dvořák sta dva člena tiste blesteče glasbene trojice Smetana-Dvořák-Fibich, kojih dela slavo češkega imena nosijo širom sveta. Mladi Moravan V. Novák pa je poleg J. Suka jeden najpoklicanejših naslednikov teh slavni prvakov, skladatelj, v čegar nadaljni razvoj češki narod opravičeno stavlja svoje najlepše nade.

Zd. Fibichova »Pomladna romanca«, za sopran in bas-solo, mešan zbor in orkester, je skladba polna poezije in glasbene lepote, njen utisek v celoti velikanški. Glavni motiv vsega dela je nasprotje mej zimo in pomladjo, vodilna misel, da

so pričeli prirejati gledališčne predstave in izdajati časopise na češkem jeziku. V letu 1818. pa so osnovali češki muzej, a leta 1830. »Matico češko«. V tem času je pa literatura kazala že tudi narodne tendence. Tu nam nastopajo v zgodovini naroda češkega veliki: Jungman, Šafarik, Palacky, Kollár, Čelakovsky itd.

Napočila je pomlad narodov.

Prišlo je leto 1848., v katerem je zavela za avstrijske narode pomladanja sapa, ki je donesla novega svežega življenja in novih nad. Narodi so se dvignili, da strž okrove, v katere jih je tiščal sovražni jim germanizatorični zistem. In tudi v tej dobi impulzivnega stremjenja narodov po politični in duševni svobodi je zopet narod češki nastopil kakor narod-prvak, a njemu na čelu se je pojavila gigantska prikazen — dr. F. K. Rieger. S svojo nenavadno zgovornostjo, svojim velikim duhom, političko bistrovidnostjo, svojim velikim češkim patriotizmom, svojim idealnim navdušenjem za svobodo in enakopravnost vseh narodov, se je tedaj še jako mladi Rieger takorekoč z jednim sunkom potisnil v prvo vrsto tistih mož, ki so igrali vodilne vloge v viharjem in usodnem letu 1848. Njegova beseda v tednjem avstrijskem ustanovnem državnem zboru in pozneje v Kromerizu je bila uvaževana v parlamentu in je mogočno odmevala po vsem širnem svetu in izlasti v srečo do tedaj tlačanih, usuznjenih, slovanskih plemen, ukovanih v spone zisteme, ki jim je železno roko dušil sleherni svobodni dih. In slovanski narodi so čuli blagovestje: pomlad je tu, doba oživiljenja narodnih sil iz spanja in mrtvila, čas osvobođenja iz okov... tudi mi vatajamo!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 30. marca 1905.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Naše mnenje, izraženo včeraj in tudi po padu Port Arturja, da Roždestvenski ostane še dlje časa v vodovju ob vztočni obali Afrike in bo čakal bržkone na 4. eskadro, to naše mnenje se potrja danes po neki brzobjavki iz Petrograda. List »Ruskoje Slovo« trdi namreč, da je doznal od avtoritativne strani, da 4. eskadra odpluje že v aprilu in da bo veliko močnejša, nego se je mislilo.

Mi smo povdarjali že včeraj, da mora za Roždestvenskega veljati princip, da hkratu s kolikor le možno veliko pomorsko silo, z vsemi razpoložljivimi močmi, poišče sovražnika in da z odločilnim vspehom pridobi Rusiji gospodstvo na morju. Zastavljanje sil v posamičnih skupinah je proti principu

vsako novo življenje ustaja iz smrti. V ledenem gradu pod zemljo prebiva star čarovnik, katerega nekoč na enkrat obide hrepenenje po zemlji tam zgorej, kjer si vse predstavlja tako lepo, polno solnce, polno cvetov, ptičjega petja, krasnih rek in prelepih vil. Kratak sklep (»V roku je vzel svoj gromni kij«) in poln veselih nad se poda na pot. (Pripovedovanje v zboru, orkester opisuje). »A žalost! Kakšen izpremin!« (bas-solo) — mesto pričakovanih lepot — »puščava svet in smrt povsod, a vile niti ene!« »In čarovnik razjoka se in sam si vzame glavo«. V orkestru zaječi in zašumi ogorčeno zgrazanje nad tem samomorom; toda valovito razburjenje se polagoma poleže, »in čudo, starčku pričetó zvončki iz trupla beli«: prihaja pomlad, katero z omamno lepoto slikajo orkester ter krasna sola flaute in soprana s spremljevanjem harpe in orkestra, ženskega in pozneje celega zbora, in cela skladba se konča z vedno sijajnejšo veličanstveno himno pomladi (»Pozdravljen, majnik mili!«). »Pomladna romanca« se je v Trstu prvič izvajala pred tremi leti ob priliki Bartlove 25-letnice.

(Pride še).

modernega vojevanja, ker more sovražnik pokončiti vsako skupino posebej. Ali je že neki poseben vzrok, ki govori za to, da Roždestvenski počaka na 4. eskadro. Poleg tega, da se s to eskadro pomnoži številno, obstoji še okolnost, da so to same nove ladije, katerih oboroženje bo odgovarjalo najmodernejim zahtevam vojevanja. Sosebno pa pada na tehtnost dejstvo, da je med ladjami 4. eskadre »Slava«, ki je največja in komaj dogotovljena ruska vojna ladija in je reprezentant razreda A, B, C, D... Že radi te same ladije kaže Roždestvenskemu, da čaka.

Kakor znano visi izid bitke izlasti na morju na enem lasu.

Karakteristična za sedanje vedenje Roždestvenskega je okolnost, da se nič prav ne ve, kje se nahaja v hipu. Tudi to ima svoje dobre razloge. S tem, da se ne ve, kje je brodogoj, je doseženo, da je tudi sovražnik v nejasnem in je zbog tega v vednem vznemirjenju ter siljen v neprestano naporno ogledovalno službo in v vedno rekognosciranje. To je največ, kar more Roždestvenski v sedanjem svojem položaju storiti škode sovražniku. In kolikor dlje časa bo trajala ta nejasnost glede brodogoja Roždestvenskega, tem intenzivneje bo delovala ta okolnost na sovražnika v ravnanju označenem smislu. Dokler ostane torej baltiška flota v vodovju ob vzhodni obali Afrike, je to edini način, po katerem more Roždestvenski to dobo nedelavnosti koristno izrabiti.

Kar se dostaja splošnega položaja na bojišču, se nahajajo Japonci sedaj v čudnem položaju. Že radi njihovega gospodarskega položaja, ki jim ne dovoljuje več mnogo časa, potem pa z ozirom na vedno množčnega se sovražnika mora biti njim življenjski princip: naglo delovanje, da pridejo čim prej do odločilnih vsehov. Nu, če hočejo Rusijo definitivno poražiti, treba, da se lotijo hkratu treh strateških ciljev, ki so: armada Linevič, trdnjava Vladivostok in brodogoj Roždestvenskega. Ta poslednji cilj je pač najvažnejši. Da bi se pa hkratu lotili vseh treh ciljev, za to jim sedaj nedostajajo potrebne premoči. Če hočejo n. pr. oblegovati in blokirati Vladivostok, morajo porabiti v to najmanj 100.000 mož na kopnem — in to najbolj čet — znaten del svojega brodogoja, križarske in torpedovske flote. S samim blokiranjem in obleganjem pa še ni nič doseženega. Trdnjavo je treba tudi vzeti! 100.000 mož pa zadošča k večjemu za nadzorovanje take trdnjave. Vladivostok ima posadko kakih 40.000 mož in je gotovo glede oboroženja in živeža bolje preskrbljena nego Port Artur — najmanj za eno leto. Tako dolgo bo trajal nje odpor. To bo pa pomenjalo za Lineviča profit najmanj za 60.000 mož (2 meseca za ruska dovažanja), nasproti armadi Ojama. Če pa Japonci postavijo proti Vladivostoku 200.000 mož ali še več, potem pa bo to povečano število odtegneno Ojami, kar bi na drugi strani pomenjalo temu primerno ojačenje za Lineviča. S tem bi postajala ofenzivna sila Ojame vodno počasnejša in bi morda končno popolnoma obnemogla.

Iz vsega je razvidno torej, da Japoncem nedostaja za to veliko nalogo velevažnega faktorja — časa. Kajti sedanje sile japonske ne zadoščajo za vse tri objekte. Za zbiranje novih moči pa treba — časa! Tišina, ki je navadala glede japonskih operacij, napravlja

na nas utis, da se Japonci ne morejo odločiti: kako in kam?!!

Promet na sibirski železnici leta 1904.

List »Sibir. Žizn« piše, da je na sibirski železnici tekom prvih 10 mesecev minolega leta (od srednje februarja do srednje novembra) vozilo 113.014 železniških vlakov (leta 1903. v istem času le 87.227); vozilo se je 1.124.361 oseb (potnikov, vojakov in ujetnikov).

O položaju v Avstriji.

Se je že začela igra, ki smo jo napovedovali včeraj: Varnemci so že začeli vihteti bič, in ostale nemške stranke so se že začele tresti pred Schönererjevo komando. Schönererjanci že izdajajo parolo, da o odnehanju od nemške obstrukcije v deželnem zboru češkem ne more biti govora, dokler ne dobijo Nemci obveznih zagotovil, da bo ustreženo vsem njihovim zahtevam. To je torej tisto, na kar smo opozarjali včeraj: Nemci naj dobe spleb vse, kar zahtevajo že v plačilo za to, da sploh stopijo v pogajanja! Potem naj bi se še le pogajali edino glede tega, kar se ima milostno dovoliti Čehom. S tem je pojm pogajanja postavljen na glavo. To bi bilo nekako tako-le: jaz imam tebi prepustiti svojo hišo. Ali ti mi moraš poprej izročiti določeno svoto in potem še le se bo videlo, ali ti hišo sploh prepustim!

S takimi insinuacijami morejo pač prihajati le ljudje, ki so pijani, blazni v svoji objestnosti. In tej paroli Schönererjancev so se že jele pokoriti nemške stranke s tem, da so začele tajiti, da bi se bile one sploh kaj pogajale s Čehi. Prežka »Politik« pa vzdržuje v polnem obsegu svojo vest o pogajanjih med Čehi in Nemci ter postreza s konkretnimi podatki iz teh pogajanj. Ista da so se vršila celih 14 dni in so bila velevažna, če tudi res niso bila obvezna. Česa nam je torej pričakovati, če si nemške stranke iz golega strahu pred Schönererjanci ne upajo pripoznati niti tega, da so se neobvezno pogajali? Kako je pričakovati, da bi taki ljudje stopili v kake obveze in jih možko zastopali pre vse nemško javnostjo?

Ločitev cerkve od države na Francozkem.

Ni dvoma, da večina sedanje francoske zbornice vsprejme zakonski načrt o ločitvi cerkve od države, ki ga jej je ministertvo Rouvier predložilo. Kako si potem francoski katoliki uredijo svoje cerkvene razmere, to je vprašanje, ki ga še sami francoski škofje niso rešili; da ti poslednji so v tem pogledu najrazličnejših mnenj.

V prvi vrsti prihaja v poštev čisto materialno, finančno vprašanje. Začetkom francoske revolucije, pred dobrih 110 leti, je francoska država vzela cerkvi vse posestvo, ki so jo tedaj ocenili na dve milijardi frankov; danes bi bilo to konfiskovano premoženje vredno nad 4 milijarde frankov. Država je tedaj prevzela dolžnost, da bo skrbela za cerkvene služabnike, a to je vršila na selerkop način. Župniki so namreč dobivali na leto 1200, vikarji pa 7500 frankov, premalo za živeti preveč za umreti od glada. In instalirani župniki na Francozkem je le malo, dočim je večina vikarjev, ki so nuto amovibiles. Na podlagi novega zakonskega načrta se hoče država sedaj tudi tej dolžnosti

junakov navadno miši plešejo kolo po tej pusti dvorani.

Po dolgem mrtvilu je nočoj oživela ta somračna puščava, nekdanj torišče burnega veselja, in glava zmaja na vratih je ivalila, rekli bi, od samega začudenja svoje kame-nite oči, videča pod sabo živo vrvenje gos-podskih ljudi. V kraljevskih dvorih bivajo vodje zveze, odkar so s sabljo raztepli ka-petana Lučena; v tej dvorani se posvetuje nočoj zbor lige. Od vseh strani gredo v Zagreb nasprotniki Šimšana, da se bodo po-svetovali, kaj je storiti. A poleg njih se vleče mnogo ljudi nestanovitne naravi, mlačne krvi. Tudi oni so si prišli danes rudeči križ, znak lige, tudi oni se hočejo pokloniti bračom Horvatom. Saj liga je danes močnejša jutri, ej jutri, se najde zopet beli križ. Ma-rijin znak, ako bo liga potlačena. Plemstvo se stiska v dvorano, išče mesta po priprostitih lesenih klopih, ki stoje ob obeh straneh. Nekateri stopajo plaho in molče pod temi mračnimi oboki; menda razmišljajo, kaj bo. Drugi klepečejo živo, ugibaje, kako vest je donesel škof iz Neapelja. Kajti za to vedo le glave lige.

odtegniti z edino razliko, da ne odtegne na-mah vseh davčnin duhovnikom. Oni duhov-niki, ki so stari nad 50 let, bodo dobivali v bodoče še 800 frankov, oni nad 40 let še okolo 500, mlajši pa ničesar več; a že sedaj imajo prenehati vsi prispevki za duhovska semenišča. Že sedaj bodo torej verniki morali prispevati za vzdrževanje svojih duhovnikov 20 do 25 milijonov frankov na leto, pozneje pa 40 do 50 milijonov. Še večje svote bi morali pa prispevati francoski katoliki, ako bi hotela duhovščina, po izjavi nekega škofa, odkloniti vsako penzijo od strani države ter bi se tudi branila, obdržavati službo božjo v cerkvah, ki jih bo država proti najemnini dobrohotno prepuščala. Vprašanje je, da-li pride do poslednjega; sami škofje so glede bodočega razvoja stvari, kakor omenjeno, po-polnoma nejedini; jednoteaga episkopata ni na Francozkem, kakor tudi ne organizacije duhovništva, oziroma organizacije katolikov. Od škofov samih ni ničesar pričakovati, ker je francoska cerkev bila preveč časa že odvisna od države. Škofje niso zmorni, da bi postali voditelji organizacije. Mnogi pričaku-jejo vse od papeža. A papež sam se mora ravnanje po položaju v Franciji, po tem kar utegnejo katoliki sami ukreniti. Tu ni torej druge pomoči, nego da se francoski katoliki sami organizirajo. In res je že, kakor se po-roča, odšlo odposlanstvo francoskih katolikov v Nemčijo, da prouči vzorne organizacije ta-mošnjih katolikov. Le organizacija zamore pomagati tudi v finančnem smislu in zato je sedaj v prvi vrsti vprašanje glede ločitve cerkve od države za francoske katolike vprašanje — finančno.

Domače vesti.

Fran Ondriček je že v naši sredi. Pri-spel je z italijanskim vlakom včeraj zjutraj iz Milana. Na kolodvoru so ga pričakovali gg. dr. Gregorja, kapelnik Teply in Josip Mandl. Nastanil se je v hotelu »Balkan«. Ne vemo kakih misli je bil ob prihodu slavni umetnik in njegov spremljevalec, umetnik na glasovirju, Fainera. Eno zamoremo zatrditi, da je bil toliko prvi kolikor drugi ob pogledu na pomesti naš »Narodni dom« ugodno izne-naden. Vsa zgrada je napravila na oba naj-bolji utis. Kaj takega nista v Trstu pričako-vala. — Ko je prišel govor na sobotni koncert, izrazil se je mojster o programu povoljno ter ga nazval najinteresantnejim od vseh njegovih kon-certov. V obliki smo v Ondričku opazili izredno dobro razpoloženje: čustvo, da je med svojimi, da se bo v naši sredi našel nekoliko dni, da priobči svojim bratom eno veliko, skrivnato umetnost, katero je svet nazval: božanstveno.

Svečani banket na čast Franu On-dričku. Danes ob 8. in pol uri zvečer bo v prostorih »Slavjanske šitalnice« svečani banket na čast Franu Ondričku. Opozarjajo se oni gospodje, ki so se odzvali pozivu, da prične banket točno ob 8. in pol uri zvečer in da je priti v črni obleki s črno kravato.

C. kr. stražar, hišni na svojem me-
sta. Pišejo nam: Ko so prošlo soboto dospeli bratje Ljubljanečani v Trst, se je nabrala pred izhodom kolodvora južne železnice velika množica tržaških Slovanov. Med stražarji, poslanimi tjakaj, je bil tudi oni s številko (še se ne motimo) 325. Da-si je moral čuti — ako ni gluh — da vsa zbrana množica

Prvi je to veliki zbor plemstva, odkar so se začele vzdignile z mečem proti šeneki vladi. Tu stoji četa plemičev izza gore; med njimi maha z rokami človek v obrabljeni surki pod kelpakom brez vlake. Šiljaste brke mu igrajo, oči se obračajo. Častnik lige je, imenuje se Nikola Gregorovič. Pri-poveduje o naskoku na Medvedgrad in laže tudi vmes. V oni kot so se stisnili ljudje od hrvaškega morja; med njimi stoji Stjepko, knez krški, skoro obrite glave, ali dolgih, črnih brk. Z ramena mu visi dolga lolama (erbska noša) doli do tal. Na prsih mu se-vajo gosta zlata nakitja. Uprl je roki, po-slušča žuborenje svoje primorske družbe, poki-muje z glavo, nasmehuje se. Pri zidu sede vodje dalmatinskih čet, ljudje kakor gore, črni kakor kromarji, nemi kakor kamen. Gledajo pred-se, tu pa tam šepnejo kako besedo iz pod brk. Samo, ko se jim bliža Berislav, vadri se jim lica, oči jim sevajo, nasmihaajo se, ker ljubijo od srca mladega junaka.

(Pride še.)

govori slovenski, je začel razganjati isto, po-služevaje se — laškega jezika! Ker se ljudje niso takoj umaknili, je pa ta redar menil: »Mislim, da govorim z ljudmi!« Ko je pa nekdo rekel, da ne umeje in da bi se spo-dobilo, da bi redar se Slovani slovenski go-voril, je menil redar: »Pazite! Jaz sem v službi!« Kakor o prihodu, tako je isti redar postopal tudi ob odhodu ljubljanskih gostov — govoril je le laški, da-si je dobro vedel, da ima posla izključno le s Slovenci!

Tako postopanje treba grajati tem bolj, ker mož (kakor se nam zagotavlja) pozna naš jezik. Mi protestujemo proti takemu posto-panju redarjev iz posebnega še zelo tehtnega razloga. Mogle bi navstati zelo neprijetne posledice, sicer ne za redarja, ampak za ka-terege naših ljudi. Mnogo naših je zelo ob-čutljivih vspricho takega — kako bi rekli hitro? — netaktnega postopanja javnih funk-cionarjev. V občutljivih ljudeh, ki so sicer najboljše duše, se rada razgreje kri. Pasti more ... nerodna beseda in posledice kazenskega sakona so že ta. Prosimo torej slavno poli-cijsko ravnanstvo, da bi ne le ob takih iz-rednih povodih, ampak v obče, kjer je posla z našimi ljudmi, pošiljalo na dotična mesta le take organe, ki imajo potrebna svojstva za — primerno nastopanje.

Odpošiljalci zavrtkov s povzajem za Švico more od sedaj naprej, kakor v tozem-skem prometu in v prometu z Ogrsko in zasedenim ozemljem, označiti naslovnikom povzete poštne nakaznice mesto samega sebe, c. kr. poštne hranilnice na Dunaju, ali kak drugi javni kreditni zavod, ki ima sedež v Avstriji.

Na odresku nakaznice je dovoljeno na-pisati opazko, ki se nanaša na pripisanje zneska n. pr. »Naj se pripiše na konto št. ...« i. sl.

Kongres slovenskih novinarjev. Reški »Novi List« piše, da prireja občina Volosko-Opatija velike priprave za kongres slovenskih novinarjev. Pričakovati je, da tudi uprava zdravilišča pripomore, da bo bivanje gostov čim prijetnejše.

Razpis službe v finančni stroki. C. kr. primorsko finančno ravnanstvo razpisuje eno mesto davkarijskega adjunkta v XI. plačilnem razredu. Prošnje je predložiti pred-sedstvu finančnega ravnanstva v štirih tednih, računano od 20. marca dalje.

Odbor »Društva slovenskih književni-
kov in časnikarjev« se je konstituiral sledeče: Dr. Fran Zbanič, predsednik; Miroslav Malo-vrh, podpredsednik; Fran Govčar, blaginik; Rasto Pustoslavšek, tajnik; Ante Beg, Makso Cotič, prof. Anton Huntek, Cvetko Golar in Etnin Kristan, odborniki. — Ta odbor je samo zžalsen in ima nalogo prvotna po-časkem vzorec sestavljena pravila prenameniti primerno našim razmeram. Čim se to zgodi, se skliče nov občni zbor, ki bo eventuelno volil tudi nov odbor. Prijave za vstop v dru-štvo sprejema blaginik Fran Govčar v Ljubljani.

Velik slavnostni izlet v Divačo pri-redi tržaška podružnica »Slovenskega planin-skega društva« povodom prevzeta krasne »Osearjevič Rudolfove jame« drugo ne-delejo meseca maja. Jama, v kateri bodo vsa dela v kratkem dovršena, bo na dan 14. maja nad vse čarobno razsvetljena in se priredi v ta namen iz Trsta poseben vlak.

Na ta slavnostni izlet vabljena dodo vsa slovenska društva Trsta, okolice, Istre, Go-riške itd. Tudi iz Ljubljane se priredi pose-ben vlak za tamošnja društva in izletnike.

Z obiskom jame združena bo tudi velika ljudska slavnost na planem. Toliko na znanje našim bratskim društvom, ako bi slučajno nameravala prirediti dne 14. maja kako ve-selico.

»Vesna« na Dunaju priredi dne 1. aprila ob 8. uri zvečer v restavraciji Richter (H. L. Rennweg 3.) svoj II. občni zbor petega tečaja s sledečim vsporedom:

1. Čitanje zapienika zadnjega obč. zbora.
2. Odborovo poročilo. 3. »Hrvatska umetnost v Belemgradu«, predava tov. Ante Gaber.
4. Slučajnosti. — Slovenski gostja dobro došli!

Šesti shod slovenskih novinarjev se bo vršil v Voloskem-Opatiji dne 14. 15. in 16. maja t. l.

Njegov program bo obsejal izlasti stro-kovno stanovsko organizacijo. Krajevni odbor v Voloskem pripravlja shod; v njem so gg. dr. J. Pečič, odvetaik v Voloskem, Viktor Car Emin, pisatelj v Opatiji in Julij Miran, učitelj in posestnik v Opatiji. Pristopnice k ehodu naj se pošiljajo tajniku »Orednja

PODLISTEK.

168

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O. Š.

Večer je padal na svet. Od zapada so se sipali solnčni žarki podobno zlati megli na visoka steklena okna v palačo kraljevekega dvora. Debeli kockasti stebri, ovenčani eve-tjem, so se vspenjali pod šiljaste boke, po-krite z mrežo tankih rube. Gole zevajo si-dine. V kotu je stal skoro trohnel svilen prapor vojvod; vse Slavonije. Saj že dolgo ni bilo vojvode. Tužao so mu drhteli zlati trakiči v mračni samoti, samo na steni se je lesketal v večernih žarkih ščit z liljani An-žuvincev, a nad vratmi polomljeni grbi treh kraljevin. Pozlačeno cvetje na vrhu stebrov je pobledele, široke plošče tlaka tu pa tam razpokane. Da, kraljevski dvor je to, ki ne šteje niti sto let, a se povsodi mrtvi. Vidi se, vidi se, da kralji le redko zabajajo v ta kraj. Dolga jim pot. Vidi se, da mesto zornih

zveze slovenskih časnikarjev, g. Fr. H. vorka v Pragi (Žitna ul. 21.) najpoznaje do 15. aprila t. l. — Pristopnina v znesku 15 kron pa naj se pošlje blagajniku g. Jos. Kuffaerju, uredniku »Narodnih Listov« v Pragi. O proglasih odločuje in razpošilja legitimacijski odbor »Orednje zveze«. Le onim udeležnikom, ki se izkažejo z legitimacijo, bo odbor v Voloskem preskrbel stanovanje in izročil listine.

Za koncert »Kola« se predajajo lože, sedeži in vstopnice, vsaki dan od 9. ure zjutraj do poludne in od 3. pop. do 6. ure zvečer pri vratarju »Narodnega doma«. Oni, ki žele izbrati lože in sedeže, naj se požejo.

Koncert Ondriček. Sodeč po oddajanju sedežev za sobotni koncert tekom včerajšnjega dne, bo še danes vsa dvorana razprodana. Sedaj je za oddati samo še 50 sedežev v pritličju in 8 sedežev na galeriji. Menimo, da same številke kažejo vsakemu, da je danes zadnji čas, kdor si hoče dobiti sedež.

Tržaški »Sokol«. Danes ob 8. uri zvečer je telovadba za ženski oddelek. Upišujejo se tudi nove članice.

Na redno plesno vajo, ki se bo vršila jutri, dne 1. aprila ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu« bodo vaje tudi v novih modernih plesih.

Koncert pevskega društva »Kolo«. Po želji pomoti se je vrnila v vsopred neljuba pomota. Kakor druga točka mora stati: N. Slavjansky: »Bolgarskija pjesni«, mešan zbor, a kakor 4. točka: Ig. Hladnik: »Hrepenje po pomladi«, ženski dvospev itd. — kar naj se vzame blagohotno na znanje.

V spored: 1. Parma: »Skot vase, iz op.«; Legijonarji, koračnica, godba. 2. N. Slavjansky: »Bolgarskija pjesni«, mešan zbor. 3. Herold: Overtura k operi »Zampa«, godba. 4. Ig. Hladnik: »Hrepenje po pomladi«, ženski dvospev s spremljevanjem orkestra. 5. Smetana: Fantazija iz opere »Prodana nevesta«, godba. 6. P. Križkovsky: »Vtopljenka«, moški zbor. 7. Raha: »Kitica slovenskih napevov«, godba. 8. Josip Pavčič: »Njega ni«, mešan zbor. 9. Bizet: Fantazija iz opere »Carmen«, godba. 10. Ant. Foerster: Vence iz opere »Gorenjski slavček«, velik mešan zbor s orkestrom. 11. Tušik: »Vhod Gladijatorjev«, koračnica, godba.

Petje bo vodil društveni pevovodja g. Ant. Gerbec. Na koncertu bo sviral e. in kr. orkester pešpolka št. 97.

L. 3 po 8 kron ena (brez vstopnine). Sedeži v pritličju z vstopnino vred od I. do III. vrste K 3.—; od IV. do VIII. vrste K 2.20; od IX. do XV. vrste K 1.80. — Sedeži na galeriji z vstopnino K 1.60; stojišča v pritličju K 1.—; za vojake do narednika K —.60. Stojišča na galeriji K —.60.

Blagajna se odpre ob 6. in pol uri. Začetek ob 7. in pol uri zvečer.

Pohvaliti moramo »Kolo«, da je tudi sedaj pokazalo svojo energijo in podjetnost s tem, da se ni ustrašilo nastopa neposredno po »Glasbeni Matici«. Tako — krivičnega človeka ga menda ni med nami, da bi zahteval od »Kola«, naj se povsopne na višino zbora našega prvega glasbenega zavoda. Vendar pa je neka druga okolnost, radi katere nas more koncert »Kola« zanimati v veliki meri: občinstvu bo ravno v nedeljo dana prilika, da bo moglo — uvaževaje razmere in moči — ceniti resno stremljenje tega društva po istih idejnih ki jih goji »Glasbena Matica«. In mi se nadajamo trdno da »Kolo« pokaže to resno stremljenje, radi česar mi želimo obilega obiska!

Izročitev defraudanta Bartolija. Z Reke poročajo, da ni še gotovo, izročili li Angležka defraudanta Bartolija, katerega so aretovali v Glasgowu, a se sedaj nahaja v Londonu. Pojavilo se je valed izročitve nove težave. Izročitev bi stala reško trgovsko banko nad 40.000 kron.

Zabranjen samomor. 24-letna Hema Castorutti, stanujoča v Kolonji je hotela sinoči umreti ter se je pripravljala, da v to serho izpije stekleničico karbolne kisline. A v istem hipu, ko je nesla stekleničico k ustom in jo hotela nagniti, je vstopil v sobo njen zaročenec ter — razumevši, kaj ona nameruje — jo vdaril po roki tako, da jej je izbil stekleničico. Ali valed vdarca se je razjedajoča tekočina razlila mladenki po obrazu, po vratu in po levi roki ter jo hudo opekla. Zaročenec jo je — to videvši — spremil na zdravniško postajo.

Porotno sodišče.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 21-letnemu Josipu Bedinello, doma iz Conegliano v Italiji, in sicer radi sločina tatvine, izvršene na večer dne 28. oktobra m. l. na škodo lastnega strica Hugona Bedinello. Predsedoval je razpravi predsednik deželnega sodišča vit. Urbanovich; votanta sta bila sodni svet. Crusiz in sodni tajnik Parisini. Državno pravdnštvo je zastopal namestnik Clarici, a branil je toženca dr. Robba.

Dne 28. oktobra m. l. zvečer je Josip Bedinello preplezal zid dvorca Caecia, v ulici del Farneto, v katerem stanuje njegov stric Hugon. Šel je v hišo in tam prosil so barico Betty Fireher, naj ga naznani pri stricu. Stric je pa imel več povablencev na večerji in mu je torej sporočil, da ga ne more vprejeti. Na to je Bedinello dejal, da počaka. No, okolu 9. ure zvečer ga je so barica zgrešila in ga ni več videla. Porabivši hip, ko ga ni videl nibeč, je bil šel Bedinello v gornje nadstropje v stricovo spalnico in tam našel na pisalni mizi listnico, katero je vtaknil v žep. Za tem je šel v spalnico tete Auguste, sestre Hugona, in tam iz neke škatlje vzel pest bankovcev, a potem odšel iz hiše in z vrta preplezavši zopet zid.

Naslednji dan sta stric in teta prišla na sled tatvini. Stricu je manjkalo 1300 italijanskih lir, a teta kakih 1000 kron. Josip Bedinello je bil odšel iz Trsta ter šel v Benetke, Padovo, Florance, Rim, Milan in slednjič v Pariz. Živel je dobro, dokler je imel kaj denarja, a ko mu je tega zmanjkalo, se je povrnil — bilo je dne 5. decembra m. l. — v Trst. Na večer istega dne, ko se je vrnil v Trst, je zopet preplezal zid dvorca Caecia, a na vrtu sta ga zasačila vratar dvorca in stricov kočijaž ter ga izročila redarjem, ki so, pozvani, prišli kmalu za tem.

Na včerajšnji razpravi je toženec priznal, da je res on ukradel stricu oni denar. Dejal je, da ni bil šel v dvorec z namenom, da bi kaj ukradl: hotel je le prositi strica, da bi mu podpisal neko jamstvo, katero je potreboval za vstop v neko trgovino. Šel je v dvorec čez zid, ker je vedel, da bi ga vratar ne pustil v vrt skozi vrata. Ko je tam čakal strica, je šel — naveličavši se čakati — v gorenje nadstropje z nado, da morda slučajno sreča strica. Prišel je v stricovo spalnico in tam našel listnico. Videč, da je v njej denar, je vtaknil listnico v žep, ne da bi niti pomislil, da s tem zakrivi zločin. Istotako v tetini sobi.

Bili so zaslišani kakor priče Albert Lorenzini, vratar dvorca Caecia, Angelj Desiderato, kočijaž gospoda Hugona Bedinello, in sobarica Betty Fireher. Iz cele razprave je izhajalo jasno, da toženec ni pri čisti pameti. In to so tudi porotniki vzeli v poštev. Sodišče jim je namreč stavilo eno glavno vprašanje glede tatvine, a potem pa eno dopolnilno vprašanje, da li je namreč toženec izvršil zločin v hipu ko se ni nahajal pri čisti pameti. Porotniki so soglasno pritrdili glavnemu vprašanju, a pritrdili so z 9 proti 3 glasom dopolnilnemu vprašanju, priznavši s tem, da je toženec pač izvršil tatvino, ampak da v onem hipu ni bil pri čisti pameti. Na podlagi tega pravoreka je sodišče Josipa Bedinello oprostilo obtožbe, a sklenilo je ob enem, da se ga izroči italijanskej oblasti, ki ga zapre v kriminalno norišnico.

Književnost in umetnost.

Veliki koncert Ondriček.

Jutri, dne 1. aprila 1905.)
(Zvršetek.)

Komorni virtuoz Ondriček je igral koncert za gosli od Dvořaka povodom razstave v Pragi. Po zvršetku je prišel skladatelj dr. Dvořak s solzami v očeh k Ondričku rekoč: Bog Vam plati! — V resnici je pa tudi Fran Ondriček predestiniran tolmač tega koncerta, ki zahteva velikanski umetniški duh, dovršeno tehniko in kolosalno vztrajnost. Povsem priprosto, kakor je bil Dvořak v vsem svojem bitstvu, pričinja tudi svoj koncert na gosli z energičnimi ritmi v A-moll; kmalo na to upadejo solo-gosli s kadencno, kar se ponavlja na IV. stopinji. Temu sledi med igra orkestra, dokler se solo-gosli s prvim ritmom v glavnem glasu povzdignejo in prevzamejo takorekoč vodstvo. Da ne primanjkuje na eni strani tudi na sladkih, sanjarskih melodijah, in kontrapunktičnega delovanja na drugi strani, je pri mojstru Antonu samo ob sebi umevno, toda od Boga obdarjenega umetnika se spozna še le v Adagio ma non troppo, ki

sledi a t t a e a subito (namreč drugi tempo sledi neposredno za prvim), ki je resnične Beethovne lepote. Ginljivo priprosto pričlenjajo solo-gosli apav na IV. struni, ki jo spremljajo fagotti, viole in celli, polagoma se pridružijo še ostali instrumenti; zopet sledi kratka medigra orkestra, nakar solo-gosli s polnim ritmom prekinjajo dosednji idilični mir: malo po malo se poležejo razburjeni ritmi in razširjati se prične krasna melodija, ki jo podpirajo raznovrstni glasovi orkestra. Proti zvršetku tega odstavka prevzame par rogov prvo melodijo, k čemer solo-gosli izvedejo primerno figuracijo v najviših legah. Finale kaže slovenski element, kar se pozna po nepravilni ritmi (dva proti trem), to je češka plesna oblika »Furiant«.

Solo gosli menjajo v ritmi in melodijah delih, spremljanje izmenjujejo godala ali pa pihala z rogov; slede tudi male medigre, dokler je ta oblika prekinjena s 3/4 taktom, istosmo tempo; solo gosli pričenejajo s tužnim motivom 4 taktov, ki varira raznovrstno, in se potem zopet vrne v prvi tempo (Furiant). To isto se ptem še enkrat ponovi in s široko glasečimi se A-dur akordi vsega orkestra zaključuje se krasno delo.

Zadnje brzojavne vesti.

Cesar Viljem na potovanju.

LIZBONA 30. Cesar Viljem je odplul danes na parniku »Hamburg«. Cesarja so spremljali na ladijo kralj, prestolonaslednik, vojvoda Oportski in vsi ministri. Tukaj sta se cesar in kralj prisrčno poslovila. Ob 11. uri je parnik »Hamburg« z drugimi spremljevalnimi ladjami vred odplul.

Proračunski odsek.

DUNAJ 30. Proračunski odsek je vprejel proračun najvišjega računskega dvorca ter je pričel posvetovanje o carinah.

Francosko in angleško brodovje.

PARIZ 30. »Petit Journal« piše: Francoska in angleška vlada sta pretresovali načrt o drugem sestanku obeh flot. Oba sestanka bi se izvedla na »nastopni način«: Obe angl. eskadri v kanalu bi prišle meseca julija v Cherbourg, da se udeležiti revije brodovja in pomorskih svečanosti, kakor so se vršile na čast ruskemu brodovju v Toulonu leta 1903. Nekoliko tednov potem bi francoska eskadra Severnega morja obiskala kako angleško pristanišče, kjer bi se vršile zopet svečanosti. To misel je sprožila Angležka. Dosedaj še ni ustanovljen program glede medsebojnega obiska eskader, vendar se sodi, da pride tekom svečanosti en člen angleške kraljeve hiše in en angleški admiral v Pariz obiskat predsednika Loubeta.

PARIZ 30. V potrdilo londonskega poročila hoče »Temps« vedeti, da se sedaj pretresava načrt, da bi se sestali angleška flota kanala La Manche in francoska eskadra Severnega morja. Francoska eskadra naj bi obiskala eno angleško luko.

Trgovina.

Borsna poročila dne 30. marca
Tržaška borza.

Napoleon K 19.06 — 19.08 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.85 — 240.45 Francija K 95.25 — 95.50, Italija K 95.20 — 95.45 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15 — 117.40, nemški bankovci K — avstrijska enotna renta K 100.20 — 100.50, ogrska krona K 98.10 — 98.40, italijanska renta —, — kreditne akcije K 678.50 — 680.50 državne železnice K 661 — 666 — Lombard — 90 — 92 —, Lloydove akcije 665 — 675 — Brečke: Tisa K 343.50 — 347.50 Kredit K 483 — do 493 —, Bodenredit 1889 K 315 — 314 —, Turške K 141.50 do 143.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.75	100.75
» » » srebru	100.75	100.75
Avstrijska »renta« v zlatu	119.95	119.95
» » » kronah 4%	100.50	100.50
Avst. »investicijska« renta 3 1/2 %	98.25	98.35
Ogrska renta v zlatu 4%	118.70	118.70
» » » kronah 4%	98.25	98.20
» » » 3 1/2 %	89.85	89.90
Akcije nacionalne banke	1648.—	1647.—
Kreditne akcije	678.—	678.50
London, 10 Lstr.	239.87 1/2	239.95
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.46	23.46
20 frankov	19.10	19.05
100 ital. lir	95.35	95.40
Cesarski cekini	11.28	11.80

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.42, italijanska renta 105.—, španski exterieur 92.07, akcije otomanske banke 601.—, Menjice na London 251.75.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske drž. »renta« 99.15, 715 — Lombardi 95 —, avstrijska »renta« 103.30, ogrska 4%, zlati renta 100.90, Ländlerbau 520 —, turške srečke 134.75, parizke banka 13.06, italijanske meridi-jonalne akcije 748.—, akcije K-o Tinto 16.35, Vzdržana London. (Sklep.) Konsolidirani do 91 1/2, Lombardi 3%, srebru 26 1/2, španska renta 91 1/2, lijanaka renta 104.—, trž. diskont, 3/4, menjice a Dunaju 24.22 dohodki banko —, izplačila banko —, — Stalna.

Tržna poročila 30. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 18.64 do K 18.66; rž za april K 14.64 do K 14.66; oves z — april od K 13.86 do K 13.88; koruza za maj K 14.92 do K 14.94.

Pšenica: ponudbe dobre povpraševan e srednje, trdno. Prodaja 12.000 met. stot., za 15 stot. zvišanja. Koruza trdnjeje. Druga žita vzdržano. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos goda av-rage za tek. mesec po 50 kg 44 1/4 frk., za maj 44 1/4.

New-York. (Otvor.) Kava Rio de Janeiro dobave, vzdržano, nespremenjeno, 5 stot. zvišanja.

Lamburg. (Sklep.) Kava Santos g average za marec 36 —, za maj 33 1/4, za sept. 36 1/4, za december 37 1/4. Miris. — Kava Rio de Janeiro loco 37.—38. navadna reelin 39—40 navadna do 41—42.

Hamborg. (Sklep.) Sladkor za marec 29.— za april 29.05, za maj 29.30, za juni 29.35, za julij 29.55, za avgust 29.55 Miris. Vreme: dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugal plus, promptno K 66.50 do 68.00, za septembar K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melapic promptno K 68.30 do 69.30, a sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 14 1/4 St. Java 15 1/4 St. Stalno.

Pariz. Zapito.

Letovišče.

V lepem in zdravem kraju blizu železnice se dajo **sobe v najem** s popolno oskrbo in po zmernih cenah. Ponudbe naj se blagovole nasloviti na **Grad Lesno Brdo** (Hölzenegg) p. Vrhnika.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton šte. 1

po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Resarie (šolski poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konture.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzročja voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

Trst.

Nove nemške knjige klasičnih pisateljev, se prodajo po nenavadno nizki ceni. — Naslov pove »Edinost«.

Mladenič, prost vojaščine z dovršenimi šestimi gimnazijskimi razredi — govori in piše slovensko, nemško in italijansko, dobro izurjen v knjigovodstvu — išče primerne službe. Naslov pove uprava lista »Edinost«.

Naznanjam vsem onim vinogradnikom, kateri rabijo trte, da imam še več tisoč na zeleno ali na suho cepljenih trt; 100 komadov po K 17.— Cenik na zahtevo zastoj. Oglasiti se je hitro pri Josipu Cotič, trtnarju v Vrhopolju pošta Vipava.

Mladenič vešč knjigovodstva, slovenske, italijanske, hrvatske in deloma nemške korisposode z večletno prakso, išče v tujini zastoj. Oglasiti se je hitro pri Josipu Cotič, trtnarju v Vrhopolju pošta Vipava.

C. in kr. vojaški stavbinski oddelek 3. voja v GRADCU.

Razglas.

Radi oddaje v najem vojaškega kopalnice v Trstu za dobo od 1. januarja 1905. do 31. decembra 1906 se bo vršila pisarna dražba dne 10. aprila 1905 ob 10. uri popoldne v pisarni c. in kr. voj. stavbinskega oddelka 3. voja v Gradcu, Elisabethstrasse 18.

Vsi oni, koji žele se udeležiti te dražbe, naj blagovolijo poslati svoje pisemne ponudbe.

Dražbeni pogoji radi oddaje zgornjega kopalnice kakor tudi uzorec za sestaviti po nudi se zamorejo vdobiti od 31. marca do 8. aprila t. l. vsak dan mej navadnimi uradnimi urami pri c. in kr. vojaškemu stavbinskemu nadzorništvu (Militär Bauaufsicht) v veliki vojarni v Trstu.

Vadij, ki se ima položiti znaša K 4000. GRADEC, dne 28. marca 1905.

Od preskrbovalne komisije c. kr. vojaško stavb. oddelka 3 voja v Gradcu

Ivan Gustinčič

ul. Sette Fontane št. 46 (vogal ul. Vittorino di Feltre).

Trgovina s špecerijskim in kolonij. blagom zaloga moke, otrobov, kakor tudi najfinjših testenin domačega in tujega izdelka.

Ivan Koschel

prodajalnica jedilnega blaga

TRST. — Trg Barriera vecchia 8 — TRST.

Prodaja na debelo in drobno. Moka prvih mlinov Ogrske in Levanta. Otrobi. Oves. Testenine tu in inozemske itd. itd.

== Zaloga ==

krompirja in zelja

ul. dell'Olmo št. 4

prilporeča:

semenski krompir »rožnik« in ameri-

kanski kakor tudi krompir za kuhati.

Cene zmerne

Anton Gerdovič, trgovec.

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjenih sladke škrope)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah.

Počastbene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: gribolu, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno »Pastiglie Prendini«.

V skatlicah: v lekarni »Prendini v Trstu« ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma šte. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgovci!

Dopisujte v svojih trgovskih poslih vedno v slovenskem jeziku in zahtevajte vselej slovenske račune!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril v ul. Scalinata št. 4 (vogal ul. Giuseppe Caprin ex Erta) **PRODAJALNICO** z mrtvaškimi predmeti, vencev, cvetlic itd. v velikej izberi **ANGELJ BUSETTI.**

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril **prodajalnico manifakturnega blaga na trgu sv. Ivana št. 1.**

V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinjaj in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.

Spoštovanjem

Viktor Bertoli.

Usaka dama

prihrani mnogo denarja, ako se služi pri kupovanju manifik. blaga pri trvdki

FERDO TONERN, ul. poste 1 - Trst

Otvoritev bo 1. aprila t. l. Izvadeh cenika:

Lawn Tennis flanela, meter po . . . 12 nv.	voile de Laine meter po . . . 30 nv.
perkal, dober, meter po . . . 16 .	svila monseline v najnovjših risa-
I. vrste 80 cm širok pristne barve 25 .	njih, meter po . . . 38 .

— Blago od volne za ženske obleke v največji izberi. —

Tapeti iz Smirne, 3 metre dolgi in 2 široki gl. 6.90. Preproge orijentalke in ščipk najnovješe dela meter od 20 novčičev više. — Garniture za posteljo in mizo od gold. 5 više.

Cenjene dame se naprošajo, da si blagovole ogledati blago.

FERDO TONERN iz Ljubljane.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GERTY

6600 ton. odpluje dne 15. aprila v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd. orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

prilporeča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694 46 K, izplačane odškodnine: 78.324 623 17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Pomlad!

Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Karlo Marcuzzi

v ulici Vincenzo Bellini št. 13.

DELAVNICA kirurških priprav.

Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

Zaloga

pristnih dalmatinskih vin

lastnega pridelka kakor tudi

oljkega olja.

Prodaja na debelo in drobno.

Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčkih.

Peter G. Bervaldi

ulica Gelsi št. 1

TRST

Dragotin Dapisin

TRST — ulica Bonomo šte. 1 — TRST.

Zaloga ovs, otrobov, žita, kakor tudi moke ogerskih paromlinov.

Prodaja samo na debelo.

Pekarna in sladličarna z lastno tovarno biškotov

Josip Mreule

TRST — ulica Molin Grande št. 32 — TRST

3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogerskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.

Sprejema naročbe za sladčice.

Semenski oves in fižol

za seme in konzum:

bokini, koks

in mandalon

je dobiti v poljubni množini pri podpisani trvdki v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32.

Lavrenčič & Domicelj.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki

disinfektirani parfemirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Restavracija

„Alla Città di Francoforte“

ulica Molin Piccolo št. 17

vogal ulice Saverio Mercadante šte. 4 (ex Piazza della Zoula)

toči izvrstno in vedno sveže

šteinfeldsko pivo

kakor tudi dobra in pristna vina.

Kuhinja vedno z dobrimi jedili

preskrbljena.

Postrežba točna in cene nizke.

Se topla prilporeča

Rudolf Szoboszlay

gostilničar.